Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Ч Е Т И Р И Д Е С Е Т И В Т О Р О Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

(Обн. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.18 от 5 Март 2004г., изм. ДВ. бр.18 от 25 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.74 от 8 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.49 от 19 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.55 от 6 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. ДВ. бр.47 от 21 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.20 от 28 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.23 от 8 Март 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 5 Юли 2013г.)

§ 1. Изменя се Чл. 31а. ал.1 като добива следната редакция:

„Комисията има право най много по един път на всеки три месеца да изменя утвърдените цени на електрическата енергия, по време на ценовия период, като:

§ 2. Създава се нова алинея 3 на чл. Чл. 98а. , със следното съдържание:

„В случаи, в които отчетените показания на клиента на електрическа енергия за всеки един измервателен период са по-високи с над 50 % от средната сметка за електрическа енергия на клиента, за период от шест месеца назад, крайният снабдител е задължен да информира клиента за това, като клиента има право да подаде възражение срещу сметката, което го освобождава от задължението да заплати дължимата сума по тази сметка до разглеждане на възражението му. “

§ 3. Създава се нова алинея 4 на чл. Чл. 98а. , със следното съдържание:

„Крайният снабдител с електрическа енергия е задължен, по подходящ начин, да уведоми клиента лично, в случаите, в които по негова инициатива ще бъде прекратено или прекъснато снабдяването на клиента, и то не по-късно от три дни преди датата на прекратяване или прекъсване на снабдяването“

§4. Променя се номерацията на чл. 98а., съответно алинея 3 става алинея 5; алинея 4 става алинея 6, а алинея 5 става алинея 7.

§ 5. Създава се нова алинея 3 на чл. 104а., със следното съдържание:

„В случай на прекратяване или прекъсване на снабдяването на клиент по искане на крайния снабдител, поради неизпълнение на задължения за плащане по договора за продажба на електрическа енергия, оператора на разпределителната мрежа възстановява снабдяването, след извършване на плащането и без допълнително заплащане на цена за възстановяването, в срок до 8 часа от подаване на искане за това, но не по-късно от 12 часа на следващия ден.“

§ 6. Създава се нова алинея 4 на чл. 104а, със следното съдържание:

„В случай на заявяване на метрологична експертиза на средство за търговско измерване от клиент на крайния снабдител на електрическа енергия, при настъпване на събитие по § 2, същата се извършва по реда и условията на действащото законодателство, като средствата за търговско измерване се демонтират и съхраняват от електроразпределителното предприятие, като същото осигурява изпращането им на компетентния орган за метрологичен надзор, запечатано с пломбите и стикерите, записани в констативния протокол, съставен при демонтажа. Разходите за метрологична експертиза на средство за търговско измерване са за сметка

на електроразпределителното предприятие, в случаите по чл. 98а ал.4, като проверката се извършва от оправомощено лице посочено от клиента.“

§ 7. Създава се нова алинея 5 на чл. 104а, със следното съдържание:

„В случаи на нарушаване на условията за качество и надеждност на снабдяването с електрическа енергия, за период по-дълъг от 1/3 от един календарен месец, доказано по съответния ред, клиентът не дължи заплащане на сумите за консумирана електрическа енергия за същия месец. Разпределителното предприятие дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които клиента е претърпял от некачествено снабдяване с електрическа енергия. Обезщетенията по този ред могат да бъдат претендирани в срок до 60 дни от настъпване на събитието.

§ 8. Създава се нова алинея 6 на чл. Чл. 104а, със следното съдържание:

„Операторът на разпределителната мрежа няма право да съставя протоколи за коригиране на количествата измерена електрическа енергия без присъствието на клиента.“

§ 9. Променя се номерацията на чл. Чл. 104а, съответно алинея 3 става алинея 7; алинея 4 става алинея 8.

§ 10. Допълва се ал.1 на чл.123, като текста добива следната редакция:

„Доставчиците от последна инстанция, общественият доставчик, крайните снабдители и търговците на електрическа енергия имат право да преустановят временно снабдяването с електрическа енергия на крайните клиенти при неизпълнение на задължения по договора за продажба на електрическа енергия, включително при неизпълнение на задължението за своевременно заплащане на всички дължими суми във връзка със снабдяването с електрическа енергия. Правото на доставчиците от последна инстанция, общественият доставчик, крайните снабдители и търговците на електрическа енергия да преустановявят временното снабдяване с електрическа енергия на крайните клиенти, които ползват електроенергията за битови нужди, възниква при неплащане на потребената електрическа енергия за срок повече от два месеца или в случай, че дължимата потребна сума надвишава размера на половината от

минималната работна заплата за страната. Правото за временно преустановяване на снабдяването с електрическа енергия не може да се реализира в ден предшестващ почивен ден или официално обявен за такъв ден.“

§ 11. Създава се нова алинея 3 на чл. 183а, със следното съдържание:

„В случаи, в които отчетените показания на клиента на природен газ за всеки един измервателен период са по-високи с над 50 % от средната сметка за електрическа енергия на клиента, за период от шест месеца назад, крайният снабдител е задължен да информира клиента за това, като клиента има право да подаде възражение срещу сметката, което го освобождава от задължението да заплати дължимата сума по тази сметка до разглеждане на възражението му. “

§ 12. Създава се нова алинея 4 на чл. Чл. 183 а , със следното съдържание:

„Крайният снабдител с природен газ е задължен, по подходящ начин, да уведоми клиента лично, в случаите, в които по негова инициатива ще бъде прекратено или прекъснато снабдяването на клиента, и то не по-късно от три дни преди датата на прекратяване или прекъсване на снабдяването.“

§ 13. Променя се номерацията на чл. Чл. 183 а, съответно алинея 3 става алинея 5; алинея 4 става алинея 6, а алинея 5 става алинея 7.

§ 14. Създава се нова алинея 3 на чл. 183б, със следното съдържание:

„В случай на прекратяване или прекъсване на снабдяването с природен газ на клиента по искане на крайния снабдител на природен газ, поради неизпълнение на задължения за плащане по договора за продажба на природен газ, операторът на разпределителната мрежа възстановява снабдяването, след извършване на плащането и без допълнително заплащане на цена за възстановяването, в срок до 8 часа от подаване на искане за това, но не по-късно от 12 часа на следващия ден.“

§ 15. Създава се нова алинея 4 на чл. 183б, със следното съдържание:

„В случай на заявяване на метрологична експертиза на средство за търговско измерване от клиент на крайния снабдител на природен газ, при настъпване на събитие по § 11, същата се извършва по реда и условията на

действащото законодателство, като средствата за търговско измерване се демонтират и съхраняват от газоразпределителното предприятие, като същото осигурява изпращането им на компетентния орган за метрологичен надзор, запечатано с пломбите и стикерите, записани в констативния протокол, съставен при демонтажа. Разходите за метрологична експертиза на средство за търговско измерване са за сметка на газоразпределителното предприятие, в случаите по чл. 183 а, ал.3, като проверката се извършва от оправомощено лице посочено от клиента.“

§ 16. Създава се нова алинея 5 на чл. 183 б, със следното съдържание:

„В случаи на нарушаване на условията за качество и надеждност на снабдяването с природен газ, за период по дълъг от 10 дена през един календарен месец, доказано по съответният ред, клиентът не дължи заплащане на сумите за консумиран природен газ, за същия месец. Операторът на газоразпределителната мрежа дължи обезщетение на всички имуществени вреди, които клиента е претърпял от некачествено снабдяване. Обезщетенията по този ред могат да бъдат претендирани в срок до 60 дни от настъпване на събитието.

§ 17. Създава се нова алинея 6 на чл. Чл. 183б, със следното съдържание:

„Газоразпределителното предприятие няма право да съставя протоколи за коригиране на количества доставен природен газ без присъствието на клиента.“

§ 18. Променя се номерацията на чл. Чл. 183 б, съответно алинея 3 става алинея 7; алинея 4 става алинея 8.

§ 19. Създава се нова алинея 4 на чл. 206, със следното съдържание:

„На оператор на електроразпределителна мрежа и оператор на газоразпределителна мрежа, за които се установи, в условията на повторност, че предоставят услуги в нарушение на условията за непрекъснатост на електроснабдяването и доставката на природен газ, както и качество на доставяната електрическа енергия и природен газ, се налага имуществена санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на санкцията по ал. 1, както и се започва процедура по отнемане на Лицензията за извършване на дейността.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 20. (1) Крайните снабдители на електрическа енергия, крайните снабдители на природен газ, оператори на електроразпределителни мрежи и операторите на газоразпределителни мрежи привеждат общите условия по чл.98 а, чл.104а, чл.183 а и чл.183 б в съответствие с този закон, в едномесечен срок от влизането му в сила.

(2) До привеждането на общите условия по ал.1 в съответствие с този закон се прилагат действащите общи условия, доколкото не противоречат на този закон.

§ 21. В § 1 Допълнителни разпоредби се създава нова т. 31 б със следното съдържание:

„Лично уведомяване на Клиента е:

1. изпращането на кратко текстово съобщение с обратна разписка, получено по мобилен телефон или електронна поща;

2. телефонен разговор, записан със съгласието на Клиента;

3. лично уведомяване срещу подпис;

4. получаване на писмо, изпратено с обратна разписка.

5. всички други предвидени в ГПК начини за уведомяване „

§ 22. В Закона за енергията от възобновяеми източници (*Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.29 от 10 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г.*) се правят следните изменения:

1. В чл. 29 ал.2 се изменя така:

(2) Авансът по ал. 1 е част от цената за присъединяване и остава в полза на енергийното предприятие - собственик на преносната или на разпределителната електрическа мрежа, в случаите, когато енергийният обект на производителя на електрическа енергия от възобновяеми източници не бъде изграден в сроковете, определени в договора за присъединяване, и при условие, че са били направени разходи за изграждане на съоръженията за присъединяване. В случай, че тези разходи

са направени, но техния размер не надвишава сумата на аванса по ал. 1, енергийното предприятие - собственик на преносната или на разпределителната електрическа мрежа връща на производителя остатъка от аванса.”

§ 23. Законът влиза в сила от датата на обнародването му в Държавен вестник.

София, 19.09.2013 г. Вносители:

М О Т И В И

към проекта на Закон

за изменение и допълнение на Закона за енергетиката

Защитата на правата на потребителите, предотвратяването на злоупотреба с монополно положение от страна на енергийните предприятия, лицензианти за дейността „Разпределение на електрическа енергия“, „Разпределение на природен газ“, „Краен снабдител на електрическа енергия“ и „Краен снабдител на природен газ“, както и гарантиране на равноправен достъп на всички крайни клиенти до електричество и природен газ, аргументира мотивите ни за предложените законови промени.

Първата предложена промяна гарантира устойчивост на цените на електрическата енергия през време на ценовият период, през който ценообразуващите елементи, одобрени за съответният регулаторен период са одобрени от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране. Това осигурява гаранции за спазване на принципа за осигуряване на баланс между интересите, както на енергийните предприятия, така и на крайните клиенти на електрическа енергия. Промяната осигурява и възможност на Комисията да взема стабилни решения, като оценява развитието на икономическата среда, при спазване на регулаторната рамка одобрена за съответният регулаторен период.

С проекта на изменение се предлага законова уредба на случаите, при които:

- Клиентът е получил сметка на електрическа енергия и/ или природен газ, която е значително по-висока от сметката за съответен минал период. Предвижда се възможност за подаване на възражение срещу размера и основанието за посочените показания в сметката, като за времето на отговор по възражението или влязло в сила решение, в случай че оспорването е съдебно, клиентът не дължи заплащане на сумите по сметката, както и на това основание не може да му бъде преустановявано снабдяването.

- По инициатива на клиента - независим контролен орган (Държавната агенция за метрологичен и технически надзор) се предвижда да извършва проверка на точността на измерването, на средствата за търговско измерване, собственост на операторите на електроразпределителни мрежи и операторите на газоразпределителни мрежи, като демонтажа, предаването за експертиза и разходите за последната са за сметка на съответното електроразпределително/ газоразпределително дружество.

- При отклонение в качеството на доставяната електрическа енергия и/ или природен газ, съгласно приетия от БДС EN 5060/1999 "Характеристики на напрежението на електричеството, доставяно от разпределителните системи" и БДС ISO 6976, се предвиждат законово обезщетения за клиентите, както и завишен размер на санкциите.

- По инициатива на крайните снабдители на електрическа енергия и природен газ се преустановява снабдяването с електрическа енергия / природен газ. Промяната се изразява в задължение на крайните снабдители на електрическа енергия и природен газ да уведомяват предварително лично клиента, за всяко преустановяване/ прекъсване на снабдяването.

- Снабдяването е преустановено/ прекъснато по искане на крайния снабдител, в случай на неизпълнение на задължение за плащане по договора за продажба на електрическа енергия/ природен газ от клиента, да не се събира цена за възстановяване на снабдяването. По действащите общи условия на лицензиантите за дейността „Разпределение на електрическа енергия" и „Разпределение на природен газ" е предвидено заплащане на цена за възстановяване на снабдяването, която се определя едностранно от самите енергийни дружества.

Предложеното допълнение в ал.1 на чл.123 има за цел законодателно да установи принципа, че преустановяването на електроснабдяването е крайна мярка и трябва да се използва от обществения доставчик като крайна мярка. Затова се предвижда правото за временно преустановяване да възниква при неплащане на потребената електрическа енергия за срок повече от два месеца или когато дължимата неплатена сума надвишава размера на половината от минималната работна заплата за страната. Този срок е необходим, за да се установи тенденция в поведението на потребителя и гарантира, че неплащането не се дължи на някакво друго

случайно обстоятелство. . Предложеният критерий има за цел да уреди честите житейски ситуации, при които клиентът отсъства от дома си за продължителен период, като през този период консумира незначително количество енергия. По този начин се гарантира, че правата и интересите на лицата, които пребивават продължително време извън дома си, няма да се застрашат и накърнят от този факт, като им се спира електроподаването и така се изложи на опостност домът и имуществото им. За фиксиране на сумата е предложен обективен критерий – минималната работна заплата.

Понастоящем приложимото законодателство в областта на контрола върху измервателни системи с метрологични характеристики се осъществява от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съгласно § 1 т. 58 от Закона за енергетиката, "Средства за търговско измерване" са технически средства за измерване, които имат метрологични характеристики и са предназначени да се използват за измерване самостоятелно или свързано с едно или повече технически средства и които се използват при продажбата на електрическа и топлинна енергия или природен газ.

Във връзка с §1 т. 27 от Закона за измерванията (В сила от 09.11.2002 г., Обн. ДВ. бр.46 от 7 Май 2002г.) “Средство за измерване" е техническо средство, което има метрологични характеристики и е предназначено да се използва за измервания самостоятелно или свързано с едно или повече технически средства.

Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор:

1. Определя периодичността на проверка на средствата за измерване в употреба, които подлежат на контрол, по предложение на председателя на Българския институт по метрология;

2. Оправомощава лица за извършване на проверки на средствата за измерване.

Първоначалните и последващите проверки на средства за измерване се извършват от Българския институт по метрология или от лица, оправомощени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Последваща проверка се извършва на средствата за измерване в употреба и се удостоверява със знаци за последваща проверка.

Последващата проверка се извършва периодично или след ремонт на средствата за измерване. Последващата проверка се извършва преди изтичането на срока на валидност на първоначалната или периодичната проверка в случай на унищожаване на знака или по желание на лицето, което използва средството за измерване. В случая това е оператора на разпределителната или преносната мрежа.

С измененията се създава възможност клиента, като лице което заплаща консумираните количества електрическа енергия по показанията на средства за търговско измерване, да има възможност да заяви проверка, да избере оторизираното лице, което да извърши проверката, разходите, за която да бъдат покрити от собственика на средството за търговско измерване – разпределителното предприятие.

Въпроса за качеството на доставяната електрическа енергия/ природен газ също е законово и лицензионно задължение на оператора на електропреносната, електроразпределителната, газопреносната и газоразпределителната мрежа, регламентирано в отделни текстове от Закона - Чл. 21, Чл. 69, Чл. 89 ; Чл. 109 и чл.171, като неизпълнението им от страна на електроразпределителните предприятия е обвързано с имуществени санкции - Чл. 206. Поради големия брой оплаквания от клиенти на електрическа енергия и природен газ от малки населени места за лошо качество на доставяната електрическа енергия и природен газ, считаме, че строгостта на Закона в тази му част не е достатъчно силна или пък превантивната функция на имуществените санкции не е гаранция, която в пълна степен да предотврати случаите на нарушение на условията за непрекъснатост на електроснабдяването и газоснабдяването, и отклонение в качеството на доставяната електрическа енергия/ природен газ от страна на електроразпределителните/ газоразпределителните дружества. В предложеният текст са законови промени, които ще гарантират, от една страна, възможност на клиентите да получат обезщетение за всеки случай на некачествено снабдяване, както и в случай, че са претърпели имуществени вреди от това (изгорели електрически уреди, недвижими имоти от волтова дъга или пренапрежение по мрежата), при заявена претенция в разумни срокове (сега уредбата предвижда в по голяма част от случаите заявяване на вредата до 3 дни от събитието). Също така текстовете предвиждат и задължение на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, в случаите на повторност, имуществената

санкция за Разпределителното предприятие на електрическа енергия/ природен газ да бъде в максимален размер от предвидената в чл.206, както и това да е достатъчно условие за започване на процедура за отнемане на Лицензия за дейността „Разпределение на електрическа енергия“ и „Разпределение на природен газ“.

Законовите промени са в изпълнение на изискванията на ДИРЕКТИВА 2009/72/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО:

(45) Държавите-членки следва да гарантират, че битовите клиенти и, когато държавите-членки смятат за подходящо, малките предприятия се ползват от правото да им бъде доставяна електроенергия с определено качество при изцяло съпоставими, прозрачни и разумни цени. За да се осигури запазването на високи нива на обществени услуги в Общността, всички мерки, предприети от държавите- членки за постигане на целта на настоящата директива, следва да се нотифицират редовно на комисията. Комисията следва периодично да публикува доклад, в който се анализират мерките, взети на национално ниво за постигане на целите, свързани с обществените услуги, и се прави сравнение на тяхната ефективност с оглед на даването на препоръки относно мерките, които да бъдат взети на национално ниво за постигане на високи стандарти на обществени услуги. Държавите-членки следва да предприемат необходимите мерки, за да защитят уязвимите клиенти в условията на вътрешен пазар на електроенергия. Такива мерки може да се различават в зависимост от конкретните условия в съответните държави-членки и може да включват конкретни мерки, свързани с плащането на сметките за електроенергия или по-общи мерки, предвидени в системата за социална сигурност. Когато универсална услуга се предоставя и на малки предприятия, мерките за гарантиране на тази универсална услуга може да се различават според това дали се отнасят за битови клиенти или малки предприятия.

(50) Необходимо е изискванията за обществена услуга, включително по отношение на универсалната услуга, и общите минимални стандарти, които произтичат от тях, да бъдат още по-строги, за да се гарантира на всички потребители, и по-специално на уязвимите потребители, възможността да извличат ползи от конкуренцията и от

справедливите цени. Изискванията за обществена услуга следва да бъдат определени на национално равнище, като се отчитат националните обстоятелства, правото на Общността следва обаче да се зачита от държавите-членки. Гражданите на Съюза и, когато държавите-членки сметнат за подходящо - малките предприятия, следва да имат възможността да се ползват от задължения за обществени услуги, по-специално по отношение на сигурност на доставките и разумни цени. Достъпът до обективни и прозрачни данни за потреблението е ключов аспект на доставките за клиенти. Следователно потребителите следва да имат достъп до данните за тяхното потребление и свързаните с него цени и разходи за услугите, за да могат да отправят покани към конкурентни предприятия за представяне на предложения на базата на тези данни. Потребителите следва също да имат правото да бъдат надлежно информирани за своето потребление на енергия. Авансовите плащания следва да отразяват вероятното потребление на електроенергия, а различните системи за плащане следва да не бъдат дискриминиращи. Информацията за разходите за енергия, предоставяна достатъчно често на потребителите, ще създаде стимули за спестяване на енергия, тъй като ще предостави на клиентите пряка обратна връзка относно ефекта от инвестициите в енергийната ефективност и промяната на поведението. В това отношение пълното изпълнение на Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги 9 ще помогне на потребителите да намалят своите разходи за електроенергия.

ПРИЛОЖЕНИЕ I КЪМ ДИРЕКТИВА 2009/72/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

1. Без да се засягат правилата на Общността относно защитата на потребителите, по-специално Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 г. относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние 22 и Директива 93/13/ЕИО на

Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори 23, мерките, посочени в член 3, трябва да гарантират, че клиентите:

а) имат право да сключват договор със своя доставчик на електроенергийни услуги, в който се посочва:

- самоличността и адреса на доставчика;

- предлаганите услуги, предлаганите нива на качество на обслужването, както и времето за първоначално свързване към мрежата;

- видовете услуги по поддръжката, които се предлагат;

- средствата, чрез които може да се получи актуална информация за всички приложими тарифи и такси за поддръжка;

- продължителността на договора, условията за подновяване и прекратяване на услугите и на договора и дали е разрешено оттегляне от договора без такса;

- договорености за компенсации и възстановяване на суми, които се прилагат, ако не са спазени нивата на качество на договорената услуга, включително неточно и забавено фактуриране;

- метода за започване на процедури за уреждане на спорове съгласно буква е);

- информация относно правата на потребителите, включително относно обработката на жалби и цялата информация посочена по тази точка, ясно съобщени чрез фактуриране или на уебсайтовете на електроенергийните предприятия.

Условията са справедливи и предварително добре известни. При всички случаи тази информация следва да се предостави преди сключването или потвърждаването на договора. Когато се сключват договори чрез посредници, информацията, свързана с въпросите, уредени в тази буква, също се предоставя преди сключване на договора;

б) се уведомяват по подходящ начин за всяко намерение за промяна на договорните условия и са информирани за правото си да се оттеглят, когато бъдат уведомени. Доставчиците на услуги уведомяват абонатите си

директно за всяко повишаване на таксите, в подходящ срок не по-късно от един нормален период за съставяне на сметки след като повишението влезе в сила, по прозрачен и разбираем начин. Държавите-членки гарантират, че клиентите са свободни да се оттеглят от договори, ако не приемат новите условия, съобщени им от техния доставчик на електроенергийни услуги;

в) получават прозрачна информация за приложимите цени и тарифи и за стандартните условия по отношение на достъпа до електроенергийни услуги и ползването им;

г) получават широк избор на методи на плащане, които не дискриминират неправомерно клиентите. Системите за авансови плащания са справедливи и отразяват адекватно вероятното потребление. Всякакви различия в реда и условията отразяват разходите на доставчика при различните системи за плащане. Общите условия са справедливи и прозрачни. Те са формулирани на ясен и разбираем език и не включват извъндоговорни бариери за упражняването на правата на потребителите, например прекомерна договорна документация. Клиентите са защитени от непочтени и подвеждащи методи на продажба;

д) не плащат такси при смяна на доставчика;

е) ползват се от прозрачни, опростени и евтини процедури за разрешаване на техните жалби. По-специално, всички потребители имат право на добро качество на услугите и обработка на жалби от своя доставчик на електроенергийни услуги. Тези извънсъдебни процедури за уреждане на спорове дават възможност споровете да се решават справедливо и в кратки срокове, за предпочитане в срок до три месеца, и предвиждат, ако това е обосновано, система за възстановяване на суми и/или компенсации. Винаги когато е възможно, те се съобразяват с принципите, изложени в Препоръка 98/257/ЕО на Комисията от 30 март 1998 г. относно принципите, приложими към органите, отговорни за извънсъдебно уреждане на потребителски спорове24;

ж) са информирани за правата си по отношение на универсалната услуга, когато имат достъп до универсална услуга в съответствие с разпоредбите, приети от държавите-членки, съгласно член 3, параграф 3;

з) разполагат с данните за потреблението си и могат по изрично споразумение и без допълнителни разходи да предоставят достъп до тези

данни на всяко регистрирано предприятие за доставка. Страната, отговорна за управлението на данните, е длъжна да предостави тези данни на предприятието. Държавите-членки определят формата на данните и процедурата, по която доставчиците и потребителите получават достъп до тях. За тази услуга не се начисляват допълнителни разходи на потребителите;

и) са надлежно информирани за действителното потребление на електроенергия и разходите достатъчно често, за да могат да регулират своето потребление на електроенергия. Тази информация се предоставя по подходящ график, който отчита способностите на измерващото оборудване на клиента и въпросния електроенергиен продукт. Икономичността на разходите за тези мерки се отчита с необходимото внимание. За тази услуга не се начисляват допълнителни разходи на потребителите;

й) получават окончателна изравнителна сметка при всяка смяна на доставчика на електроенергия не по-късно от шест седмици след смяната на доставчика.

(2) С оглед на спазване на горните права, а и с оглед на разходите включени при ценовото регулиране за дейността „разпределение на електрическа енергия“ и „разпределение на природен газ“, извършвано ежегодно от ДКЕВР, са предложенията за изричен текст, с който не се допуска заплащане на допълнителна цена за възстановяване на електроснабдяването/ газоснабдяването, в случай на прекъсване поради неплащане. Също така се скъсяват значително и сроковете за това -до 4 часа от заявяването от Клиента. Сега регламентацията определя това да става срещу заплащане на висока цена за експресна услуга до 8 ч. и цена за възстановяване до 72 ч, без в тези периоди да са включени почивните и празнични дни.В момента правата на Клиентите са застрашени поради факта, че всички въпроси, преуредбата на които се търси са уредени в процедури, вкл. и санкционни, съгласно предвидени в действащото законодателство Общи Условия - за снабдяване (по договори с Крайният снабдител на електрическа енергия и Крайният снабдител с природен газ) и достъп и пренос през разпределителната мрежа (по договори с оператора на разпределителната мрежа) и пренос на природен газ (с Оператора на газоразпределителната мрежа).

ОУ на договорите предвидени съгл. ЗЕ се приемат по ред и в процедура от ДКЕВР, описана в Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (ДВ, бр. 33 от 5 април 2013 г.).

Измененията и допълненията в тях се приемат от ДКЕВР, по реда на приемане на ОУ.

Измененията в Закона за енергията от възобновяеми източници са наложени от празнотата в законодателството понастоящем, която предпоставя нарушаване на общо установени принципи в правото, а именно тези свързани с връщане на получена престация поради неосъществено основание. По този начин ще се преустанови възможността да бъдат поставяни в неравноправно положение, създадено по силата на Закона, производители на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Съгласно разпоредбата на чл.55, ал.1, предл.2 ЗЗД, всеки, който е получил нещо с оглед на отпаднало основание, е длъжен да го върне. При неоснователното обогатяване под основание се има предвид правна връзка, правно отношение, което да оправдае получаването на имуществото. Именно това е обосновано в ал. 4 на чл.29 от ЗЕВИ - а именно, че Средствата по ал. 1 и 3 служат за покриване на разходите за изграждане на съоръженията за присъединяване и за планираното развитие, включително реконструкцията, модернизацията и управлението на електрическите мрежи, във връзка с присъединяването на конкретния енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Основанието по смисъла на чл.55, ал.1 ЗЗД се тълкува от правната теория и съдебната практика като наличие на валиден юридически факт, който да оправдае получаването, респ. обогатяването. Това получаване би било оправдано само и единствено в случай, че тези разходи са действително извършени. В противен случай полученото ще е получено в хипотеза на неосъществено основание, което ще постави получилият го в позиция на неоснователно обогатило се лице.

Липсата на основание е общ елемент за всички състави на неоснователното обогатяване. Законът отдава значение на самия факт дадено-получено, без да се интересува от субективния елемент – добросъвестност, вина или знание за липсата на основание.

С промяната се урежда двустранната реституция, по начин указан в ал.4 на чл.29, а именно да се върне на Производителя частта от аванса по ал.1, която не е усвоена от преносното, съответно разпределителното предприятие във връзка с присъединяването на конкретният енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

София, 19.09.2013 г. Вносители: